

XXIV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Lønningerne for de ved Skolelærers-Seminarierne ansatte Forstandere og Lærere, samt om Understøttelse til Seminarierne. (Afgiven af Folkethingets Udvalg).

Under Overveielisen af ovennævnte Lovforslag har det i denne Sag af Folkethinget nedsatte Udvalg erkjendt, at Seminarielærernes Kaar ikke svare til, hvad Hensynet til deres Stilling og de stedfindende Tidsforhold saavel som Bigtigheden af at vinde og bevare dygtige Kræfter til fuldere Opnaaelse af Seminarernes Niemed udkræver, ligesom Fleertallet ogsaa erkjender det Rigtige i den Tanke, at de, naar en Forhøielse af deres Lønning skal fastsættes, blive stillede i det Hele lige med Lærerne ved de lærde Skoler. Men ved Siden af denne Erkjendelse har der gjort sig en Betænk- lighed gjældende mod at tilraade Thinget nu for sit Vedkommende at tage endelig Bestem- melse om disse Lønningsforhøielse og hvad Lovforslaget i Forbindelse hermed indeholder. Udvalgets Medlemmer ere nemlig enige i at ansee det for i høj Grad onfseligt eller endog nødvendigt, at der findes en Ordning af denne Underviisningsgreen Sted, og formene, at der bør virkes hen til at iværksætte en saadan saasnart muligt. Det fremgaar ogsaa af det forelagte Lovforslag og de dette ledsagende Motiver saavel som af Dphsninger, der ere meddeelte Udvalget, at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har paatænkt For- ansaaltninger, der gaae i denne Retning, og Udvalgets Fleertal skal indrømme, at der, hvis nærværende Forslag erholder Lovskraft i den foreliggende Form, baade vil kunne udfø- res og tør ventes udført ikke Lidet til det Be- staaendes Udviifling og Forbedring ad den ad-

ministrative Bei. Men at dette vilde være det Tilstrækkelige og vilde kunne opfylde de begrun- dede Fordringer til denne Sags Ordning, at det ikke muligen kunde træde hindrende i Veien for Opfyldelsen af nogle af disse, derom har Udvalget ikke kunnet overtude sig. Meningerne ere forskjellige om, hvor gjennemgribende Re- formen bør være; Udvalget skal indskrænke sig til at henpege paa et Par Spørgsmaal, som antages, forinden der skrives til Iværksættelsen af en saadan, at maatte komme under Over- veielse, og hvis Afgjørelse ikke nu bør foregri- bes, nemlig om ikke Seminarierne, for med de betydelige Lærerkrafter, de udfordre, at stifte mere Nytte, burde udvides til at være tillige almin- delige Dannelsesanstalter for unge Mennesker, istedetfor at være udelukkende Dannelsesanstal- ter for vordende Skolelærere, og om ikke For- standerposten burde være adskilt fra Præste- Embeder. Dette angaar noget Mere, end der kan see ved administrative Foranstalt- ninger. En Lov, som den foreslaaede, maa befrygtes at ville fastslaae Noget af det Be- staaende, som man maaftæe siden maatte ønske, men da vanskeligere vilde formaae at løse, og forandre. Dette gjælder til Exempel om en forhøiet fast Gagering, om Ansættelser af flere Lærere og om Indførelsen ved alle Seminarierne af et treaarigt Cursus, hvilket Sidste man har Grund til at antage vilde i det Mindste paa enkelte Steder medføre Nød- vendigheden af Seminariebygningernes Udvi- delse og altsaa kræve ikke ubetydelige Omkost-